

Note 22 - Pensjon

Ytelsesbasert ordning

Pensjonsordningen administreres ved egen pensjonskasse, og gir rett til bestemte fremtidige pensjonsytelser fra fylte 67 år. I ordningene inngår også barnepensjon og uførepensjon etter nærmere bestemte regler. Konsernets ytelsesbaserte pensjonsordning sikrer de fleste ansatte en pensjon på 68 prosent av sluttlønn opptil 12 G. Ytelsesordningen er lukket for nye medlemmer. I tillegg ble det i styremøte i oktober 2016 besluttet at ansatte som var igjen i den sikrede ytelsesbaserte pensjonsavtalen må gå over til innskuddsbasert pensjonsordning fra første januar 2017. Ved overgang til innskuddsbasert pensjonsordning fikk ansatte som var med i ytelsesordningen fripolise på opptjente rettigheter fra ytelsesordningen. Endringen har medført reduksjon i pensjonsforpliktelsen. Dette ble behandlet som en avviklingsgevinst og reduserte pensjonskostnaden i 2016.

Fripoliser forvaltes av pensjonskassen som fra første januar 2017 er en fripolisekasse. Det er opprettet en rammeavtale mellom SpareBank 1 SMN og pensjonskassen som blant annet omhandler finansiering, kapitalforvaltning mv. På grunn av ansvaret SpareBank 1 SMN fremdeles har, vil fremtidig forpliktelse måtte innarbeides i regnskapet. Ved utgangen av 2021 er ordningen overfinansiert med 54 millioner.

Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til vedtektene i pensjonskassen.

I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har konsernet udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene. Forpliktelsene gjelder personer som ikke er innmeldt i pensjonskassen, tilleggspensjoner utover 12 G, ordinære førtidspensjoner og førtidspensjoner etter AFP (Avtalefestet pensjon).

For nærmere omtale av konsernets pensjonsordninger se note 2 om regnskapsprinsipper samt note 20 personalkostnader.

Økonomiske forutsetninger	2021		2020	
	Kostnader	Forpliktelser	Kostnader	Forpliktelser
Diskonteringsrente	1,5 %	1,5 %	2,3 %	1,5 %
Forventet avkastning på midlene	1,5 %	1,5 %	2,3 %	1,5 %
Forventet fremtidig lønnsutvikling	2,00 %	2,25 %	2,00 %	2,00 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,25 %	2,00 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	0%/2,0%	0%/2,0%	0%/2,0%	0%/2,0%
Arbeidsgiveravgift	19,1 %	19,1 %	19,1 %	19,1 %
Forventet frivillig avgang før/etter 50 år	2/0 %	2/0 %	2/0 %	2/0 %
Forventet AFP-uttak fra 62/64 år	25/50 %	25/50 %	25/50 %	25/50 %
Dødelighetstabell	K2013BE			
Uførhet	IR73			

Morbank			Konsern	
2020	2021	Netto pensjonsforpliktelse i balansen (mill kr). Finansiell status 1.1	2021	2020
608	640	Nåverdi pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	640	608
-743	-743	Virkelig verdi av pensjonsmidler	-743	-743
-135	-104	Netto pensjonsforpliktelse i balansen før arbeidsgiveravgift	-104	-135
3	2	Arbeidsgiveravgift	2	3
-132	-102	Netto pensjonsforpliktelse i balansen etter arbeidsgiveravgift	-102	-132

Fordeling av forpliktelsen mellom usikret og sikret pensjonsordning konsern 1.1

Konsern	2021			2020		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Nåverdi pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	631	8	640	595	13	608
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-743	-	-743	-743	-	-743
Korrigerings mot EK IB	-	-	-	-	-	-
Netto pensjonsforpliktelse i balansen før arbeidsgiveravgift	-112	8	-104	-148	13	-135
Arbeidsgiveravgift	-	2	2	-	3	3
Netto pensjonsforpliktelse i balansen etter arbeidsgiveravg.	-112	10	-102	-148	16	-132

2020	2021	Periodens pensjonskostnad	2021	2020
0	0	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	0	0
-3	-2	Netto renteinntekt	-2	-3
-3	-1	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravg.	-1	-3
0	0	Periodisert arbeidsgiveravgift	0	0
-3	-1	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	-1	-3
8	8	Avtalefestet pensjon, ny ordning	14	12
51	54	Innskuddsbasert pensjonskostnad	102	96
56	60	Periodens pensjonskostnad	115	105

Aktuarielle tap og gevinster ført over andre inntekter og kostnader

	2021			2020		
	Usikret	Sikret	Sum	Usikret	Sikret	Sum
Endring diskonteringsrente	-0	-9	-9	1	74	75
Endring i andre økonomiske forutsetningene	-	-	-	-	-	-
Endring i dødelighetstabell	-	-	-	-	-	-
Endring i andre demografiske forutsetninger	-	-	-	-	-	-
Endring i andre forhold DBO	-2	33	32	-7	-18	-25
Endring i andre forhold pensjonsmidler	-	27	27	-	-16	-16
Aktuarielle tap (gevinst) i perioden	-2	51	49	-6	40	34

2020	2021	Bevegelse i netto pensjonsforpliktelse i balansen	2021	2020
-132	-96	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1	-96	-132
34	49	Aktuarmessige tap og gevinster gjennom året	49	34
-3	-1	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad inkl curtailment /settlement	-1	-3
-1	-1	Utbetalinger over drift	-1	-1
-102	-49	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12	-49	-102

2020	2021	Finansiell status 31.12	2021	2020
640	645	Pensjonsforpliktelse	645	640
-743	-701	Verdi av pensjonsmidler	-701	-743
-104	-56	Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	-56	-104
2	1	Arbeidsgiveravgift	1	2
-102	-54	Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift *	-54	-102

* Presenteres brutto i konsernregnskapet.

Fordeling av finansiell status 31.12 mellom sikret og usikret pensjonsordning konsern

Konsern	2021			2020		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Pensjonsforpliktelse	639	7	645	631	8	640
Verdi av pensjonsmidler	-701	-	-701	-743	-	-743
Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	-62	7	-56	-112	8	-104
Arbeidsgiveravgift	-	1	1	-	2	2
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift	-62	8	-54	-112	10	-102

Virkelig verdi av pensjonsforpliktelsen konsern	2021	2020
IB pensjonsforpliktelse (PBO)	640	608
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	0
Utbetaling/utløsning fra ordning	-27	-27
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	9	14
Planendring/ avkortning	-	-
Aktuariell tap/(gevinst)	23	45
UB pensjonsforpliktelse (PBO)	645	640

Virkelig verdi av pensjonsmidlene konsern	2021	2020
IB pensjonsmidler	743	743
Innbetalinger	1	1
Utbetalinger/utløsning fra fond	-27	-27
Forventet avkastning	11	17
Planendring/ avkortning	-	-
Aktuarielle endringer	-27	10
UB markedsverdi av pensjonsmidler	701	743

Sensitivitet konsern	+ 1 %-poeng diskonterings- rente	- 1 %-poeng diskonterings- rente	+ 1 %-poeng lønns- justering	- 1 %-poeng lønns- justering	+ 1 %-poeng pensjons- regulering
2021					
Endring i opptjente pensjonsrettigheter i løpet av året	-	-	-	-	-
Endring i pensjonsforpliktelse	-89	110	0	0	111
2020					
Endring i opptjente pensjonsrettigheter i løpet av året	-	-	-	-	-
Endring i pensjonsforpliktelse	-93	117	1	-1	116

2020	2021	Medlemmer	2021	2020
740	728	Antall personer som er med i pensjonsordningen	728	740
233	220	herav aktive	220	233
507	508	herav pensjonister og uføre	508	507

Plassering av pensjonsmidlene i pensjonskassen, prosentvis fordeling	2021	2020
Omløpsobligasjoner	38 %	40 %
Anleggsobligasjoner	5 %	5 %
Pengemarked	21 %	18 %
Aksjer	29 %	28 %
Eiendom	7 %	7 %
Annet	0 %	1 %
Sum	100 %	100 %

Pensjonsordningen er plassert i egen pensjonskasse, som har en langsiktig horisont på forvaltning av kapitalen. Pensjonskassen søker å oppnå en høyest mulig avkastning ved å sette sammen en investeringsportefølje som gir den maksimale risikjusterte avkastningen. Pensjonskassen søker å spre plasseringene på ulike utstedere og aktivaklasser for å redusere den selskaps- og markeds spesifikke risikoen. Porteføljen er således sammensatt av aksjeinvesteringer i norske og utenlandske aksjer. Obligasjonsporteføljen er i all hovedsak plassert i norske obligasjoner. Bankinnskudd er plassert norske banker.